

Владислав ПОЦЛУЙКО

*здобувач вищої освіти, спеціальність ДЗ «Менеджмент»
Миколаївський національний аграрний університет*

Науковий керівник:

Наталія ПОТРИВАЄВА

*доктор економічних наук, професор,
Миколаївський національний аграрний університет*

ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВІ ІННОВАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах глобалізації, цифровізації та економічної турбулентності підприємства стикаються з необхідністю постійного вдосконалення управлінських процесів і систем фінансового обліку. Конкурентоспроможність підприємства сьогодні визначається не лише якістю продукції чи послуг, а й здатністю ефективно управляти фінансовими ресурсами, оперативно обробляти інформацію, приймати стратегічні рішення на основі достовірних даних. Важливу роль у цьому процесі відіграють фінансово-облікові інновації, які забезпечують цифрову трансформацію бізнесу, формування нових управлінських підходів та створення прозорої системи фінансової звітності.

Під фінансово-обліковими інноваціями слід розуміти комплекс сучасних технологічних, методичних та організаційних рішень, які спрямовані на вдосконалення процесів обліку, аналізу, контролю й управління фінансовими потоками. До таких інновацій належать автоматизація бухгалтерських операцій, впровадження систем електронного документообігу, використання ERP-систем (Enterprise Resource Planning), блокчейн-технологій, аналітики великих даних (Big Data), хмарних обчислень та штучного інтелекту [1, с. 24].

Сучасні інформаційні технології докорінно змінюють характер облікової діяльності. Наприклад, автоматизовані облікові системи, такі як SAP, BAS ERP, Oracle NetSuite, QuickBooks, дозволяють у реальному часі формувати фінансові звіти, відстежувати грошові потоки, здійснювати моніторинг витрат і прибутків. Хмарні платформи дають змогу вести облік із будь-якої точки світу, забезпечують безпечне зберігання даних і спрощують співпрацю між підрозділами. Це суттєво підвищує гнучкість підприємства й зменшує витрати на обробку інформації.

Впровадження цифрових платформ у сферу фінансового обліку забезпечує не лише оперативну обробку даних, а й створює передумови для інтеграції бухгалтерського та управлінського обліку. Це дозволяє керівництву отримувати комплексну інформацію для прийняття стратегічних рішень. Використання аналітичних панелей, звітів у режимі реального часу та систем бізнес-аналітики сприяє глибшому розумінню фінансових показників,

контролю за витратами та прогнозуванню прибутковості. Завдяки цьому підприємства можуть своєчасно реагувати на відхилення, оптимізувати ресурси й ефективніше планувати розвиток.

Іншою важливою тенденцією є використання штучного інтелекту у фінансово-обліковій сфері. Алгоритми машинного навчання дозволяють автоматично аналізувати великі масиви даних, виявляти закономірності, прогнозувати фінансові ризики, здійснювати аудит транзакцій і навіть виявляти шахрайські дії. Такі технології мінімізують людський фактор, підвищують точність і достовірність облікових даних, що безпосередньо впливає на фінансову стабільність та конкурентоспроможність підприємства [2, с. 41].

Важливою складовою інновацій у сфері фінансового обліку є блокчейн-технології, які забезпечують незмінність і прозорість фінансових операцій. Їх використання сприяє підвищенню довіри інвесторів, спрощує процедури аудиту та контролю. На практиці блокчейн може застосовуватись для фіксації господарських операцій, ведення реєстрів активів, контролю ланцюгів постачання, що особливо актуально для міжнародних компаній і фінансових установ.

В умовах глобальної конкуренції важливою перевагою є швидкість прийняття управлінських рішень. Тому зростає значення аналітики великих даних у бухгалтерському обліку. Вона дозволяє комплексно аналізувати фінансові показники, поведінку клієнтів, динаміку ринку, прогнозувати тенденції розвитку бізнесу та ефективніше планувати бюджет. У результаті підприємство отримує можливість діяти на випередження, реагуючи на зміни зовнішнього середовища ще до того, як вони почнуть негативно впливати на фінансові результати.

Значну роль у формуванні конкурентних переваг відіграє інтегрована звітність, яка поєднує фінансові та нефінансові показники діяльності підприємства. Вона демонструє не лише прибутковість бізнесу, а й соціальну відповідальність, екологічні аспекти, ефективність управління персоналом. Використання такого підходу відповідає принципам сталого розвитку і підвищує репутацію компанії серед інвесторів та партнерів [3, с. 22].

Водночас важливо зазначити, що успішне впровадження фінансово-облікових інновацій неможливе без підвищення кваліфікації працівників фінансових служб. Сучасний бухгалтер повинен володіти не лише традиційними знаннями облікових стандартів, а й цифровими навичками: розумінням роботи з аналітичними платформами, основами кібербезпеки, вмінням інтерпретувати великі дані. Тому актуальним напрямом стає розвиток професійної освіти, сертифікації і безперервного навчання фахівців. Це забезпечує якісну трансформацію облікової професії, роблячи її більш аналітичною та стратегічною.

У сучасних умовах саме фінансово-облікові інновації стають важливим елементом стратегії цифрової трансформації підприємства. Їх упровадження вимагає не лише технічних рішень, а й оновлення облікової політики,

підвищення цифрової грамотності персоналу, адаптації до міжнародних стандартів фінансової звітності [4, с. 79]. Українські підприємства, які активно впроваджують сучасні облікові технології, отримують низку конкурентних переваг: 1) зниження адміністративних витрат і скорочення часу на обробку даних; 2) підвищення точності фінансової інформації; 3) поліпшення взаємодії з контрагентами, банками, інвесторами; 4) можливість швидкого масштабування бізнесу.

В цілому, фінансово-облікові інновації є не просто засобом автоматизації рутинних операцій, а стратегічним інструментом управління конкурентоспроможністю підприємства. Їхнє впровадження дозволяє створити прозору, гнучку та ефективну систему управління фінансовими потоками, яка забезпечує стабільність і розвиток підприємства навіть у складних економічних умовах. Отже, у перспективі фінансово-облікові інновації виступають основним чинником сталого розвитку, адаптації бізнесу до викликів цифрової економіки та зміцнення позицій українських підприємств на світовому ринку.

Перспективи розвитку фінансово-облікових інновацій в Україні пов'язані з розширенням цифрової інфраструктури, державною підтримкою автоматизації бізнес-процесів та гармонізацією облікової політики з європейськими стандартами. Подальше впровадження інтегрованих систем управління, розвиток фінтех-сервісів та використання штучного інтелекту у фінансовій аналітиці сприятимуть зміцненню фінансової безпеки підприємств, зростанню інвестиційної привабливості та інтеграції України у глобальний економічний простір.

Список використаних джерел

1. Гріщенко, І., Гринчук, Т., & Циганчук, В. (2022). Методи формування конкурентоспроможності підприємств. *Економіка та суспільство*, (39). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-82>.
2. Potryvaieva, N., Dubinina, M., Cheban, Yu., Syrtseva, S., & Luhova, O. (2024). Digitalisation of accounting of agricultural enterprises: National and international experience. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 28(4), 41-53. doi: 10.56407/bs.agrarian/4.2024.41.
3. Potryvaieva, N., Dubinina, M., Cheban, Yu., Syrtseva, S., & Luhova, O. (2025). Role of accounting and control system in taxation of agricultural enterprises under martial law. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 29(2), 22-33. doi: 10.56407/bs.agrarian/2.2025.22.
4. Potryvaieva, N., Kozachenko, L., Nedbailo, I., Nesterchuk, I. (2022). Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the agro-industrial complex. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 26(1), 79-88. [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8).